

ΕΤΟΣ Δ'.

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ, 30 Μαρτίου 1872.

ΦΥΛΛ. ΚΒ'.

Ο Λ Ι Γ Α

ΠΕΡΙ ΕΠΙΚΗΔΕΙΩΝ ΤΕΛΕΤΩΝ.

Πρό τινων ἡμερῶν ἐωρτάσαμεν τὸ Σάββατον τῆς ἀναμνήσεως τῶν κεκοιμημένων, ἐορτὴν κοινὴν εἰς πάντας, διότι καὶ ἡ λύπη εἶναι κοινὴ καὶ παγκόσμιος· διότι τίς δὲν ἔχει πατέρα, μητέρα, ἀδελφόν, ἢ ἀδελφὴν περιμένοντα τὴν προσφορὰν ἐνὸς ἄνθους, ὅπερ ἀμφιβάλλομεν ἂν θά διαφύγη τὰς ἀρπακτικὰς χεῖρας φιλοκάλου τινος διαβάτου, ἐνὸς δακρύου, ἢ τούλάχιστον ἀπλῆς ἀναμνήσεως;

Αὕτη ἡ μετὰ τοῦ Ἄδου ἀλληλογραφία ἐνώνει διὰ τῶν ἀναμνήσεων, ἀπαξ τούλάχιστον τοῦ ἔτους, τοὺς κεχωρισμένους, ἂν καὶ ἐν Σύρῳ, κατ' ἐξαιρέσειν ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ μεταφέρονται οἱ τεθνεώτες κατ' ἄλλην τινα ἐποχὴν, κατὰ τὰς ἐλλογὰς, ἵνα ἐξασκῆσῃσι τὸ πολυτιμώτερον τῶν δικαιωμάτων τοῦ πολίτου, τὸ τοῦ ἐκλέγειν.

Ἔοιοι οἱ λαοὶ τιμῶσι τοὺς ἀποθανόντας, ἀλλὰ διαφοροτρόπως καὶ ἴσως ὀλόκληροι τόμοι δὲν δύνανται νὰ περιλάβωσι τὴν περιγραφὴν τῶν διαφόρων ἐπικηδειῶν τελετῶν. Ἐπειδὴ δὲ συνήθως εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ ἀγιώτερα καὶ σπουδαιώτερα ἔχουσι τὸ γελοῖον καὶ βάρβαρον μέρος αὐτῶν, διὰ τοῦτο, ἄλλαι μὲν

τῶν τελετῶν κινουσι τὴν φρίκην, ἄλλαι δὲ τὸ γέλωτα.

Τὸ θρηνεῖν τοὺς νεκροὺς εἶναι ἀρχαιοτάτην συνήθεια, ἥτις κατόπιν κατέστη ἐμπόριον ἀνατιθέμενον εἰς τὰς *praeficas*, αὐτῆς δὲ ἦσαν ἄλλο ἢ γυναῖκες, ἔργον ἔχουσαι τὸ ἐπιμισθῶ θρηνεῖν. Οἱ Κίμβροι ἐθρηνούν μόνον τοὺς ἐξ ἀσθενείας ἢ γήρατος ἀποθνήσκοντας, διὰ δὲ τοὺς φονευσμένους εἰς τὸν πόλεμον ἐτάλουν πανήγυριν. Ἐθιμον καθιερωμένον καὶ ἐν Σπάρτῃ καὶ ἐν μέρει διατηρούμενον μέχρι τοῦδε. Ἀναφέρομεν ἐκτὸς πολλῶν ἄλλων καὶ τὸ ἐξῆς παράδειγμα· εἰς Μανιάτην τινα ἠγγέλη τὸ 1830 ὁ θάνατος τοῦ μόνου ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ ἐξ ἀσθενείας, οὗτος δὲ εἶπεν «Ἐἶχα τρεῖς υἱοὺς, ὁ Γιάννακας ὀσκοτώθη ἔς τὴν Τριπολιτζᾶ, ὁ Μιχάλης ἔς τὸ Νιόκαστρο, ὁ Γεώργης πέθανε ἔς τὸ κρεββάτι ἄν πῶς ψόφησε πέσει τὸ μούλαρι τοῦ κουμπάρου μου μετ' τὸν ἀχειριῶνα»!!!

Ὁ Νουμᾶς διέταξεν ἵνα μὴ θρηνώσιν ἐπὶ τῷ θανάτῳ παιδῶν ἐχόντων ἡλικίαν ἑλαττόν τῶν τριῶν ἐτῶν, ἔθιμον ὁμοίῳ κατὰ τὴν μετὰ τὸ ὑπάρχον ἐσέτι εἰς τινα τῶν Κυκλάδων, τὴν Θήραν, ὅπου δὲν θρηνοῦνται τὰ μὴ εἰσέτι συμπληρώσαντα τὸ ἑβδομῶν ἔτος τῆς ἡλικίας των, καθὼς καὶ οἱ ὑπερβαίνοντες τὸ ἑβδομηκοντὸν.

Παρά τισι γένεσι τῆς Ρώμης ὁ θρῆνος διήρκει ἐννέα ἡμέρας μεθ' ἧς ἐτελοῦντο ἐννεαήμεροὶ τελεταὶ καὶ ἀγῶνες, περὶ ὧν ἀναφέρει ὁ

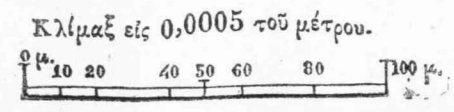
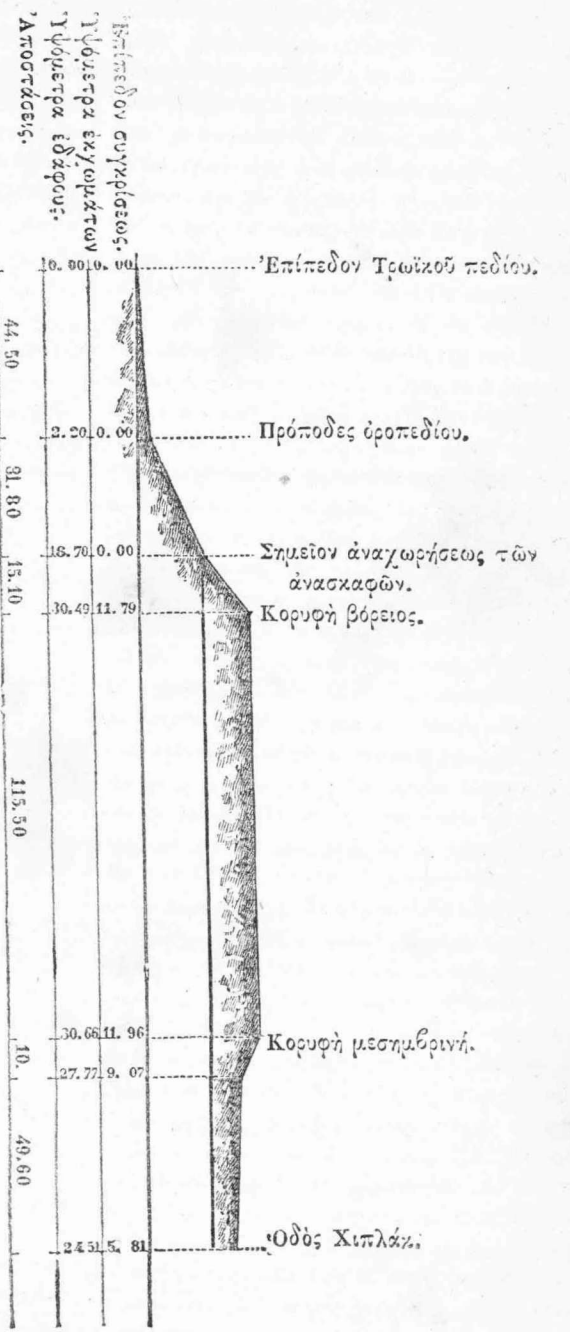
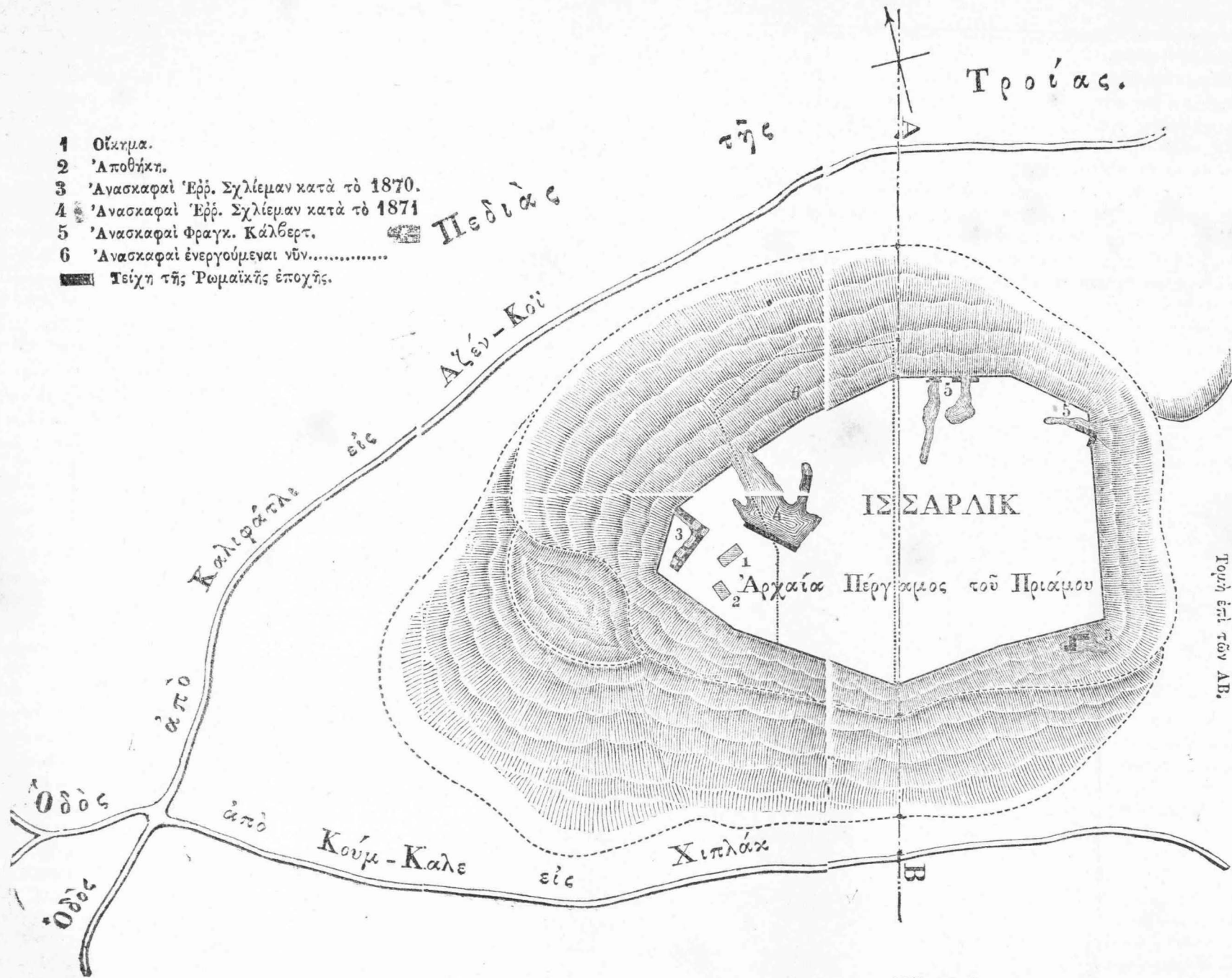

πομένως ἕκαστος ἐργάτης ἀπέσκαψε ἢ περίπου κυβικά μέτρα καθ' ἑκάστην.

Τὸ ἡμέτερον ἰσοπέδον προϋχώρησεν ἤδη 15 κατὰ μέσον ὄρον μέτρα πρὸς τὸ ὄρος, ἀλλὰ πρὸς μεγίστην μου ἐκπληξιν δὲν ἔφθασα εἰσέτι μέχρι τοῦ παρθενικοῦ ἑδάφους. Εὐρίσκω δ' ἐπικυρουμένην τὴν γνώμην ἣν ἐξέφρασα ἐν τῇ ἀπὸ 12/24 Νοεμβρίου ἐκθέσει μου, ὅτι δηλ. κατὰ τὴν βόρειαν πλευρὰν τὸ πάχος τοῦ ὄρους οὐδόλως ἠξίωσεν ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων μέχρι τοῦ νῦν· καθότι μόνον κατὰ τὴν τοῦ ἡμετέρου ἰσοπέδου δυτικὴν πλευρὰν ἐπὶ 20 περίπου μέτρα εὑρον ἐν στρώμα φυσικῆς γῆς (*humus*) 2 καὶ 3 μέτρων τὸ πάχος, ἐξαίρεσει δὲ τῶν κατωτέρων καὶ ὑψηλοτέρων στρωμάτων, τὰ προϊστορικά ἀντικείμενα ἔφθανον πανταχοῦ σχεδὸν μέχρι τοῦ κατωφεροῦς. Ἐπὶ τῶν τελευταίων 25 μέτρων τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς μέχρι 5 μέτρων ἄνωθεν τοῦ ἰσοπέδου τὸ χῶμα εἶναι σκληρὸν ὡς πέτρα, συνίσταται δ' ἐκ τέφρας καὶ περιέχει ἐλαχίστους λίθους. Ἡ τέφρα αὕτη ἔχει τοιοῦτον ἀργιλλῶδες χρῶμα, ὥστε ἤθελον πιστεῦσαι ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ τὸ παρθενικὸν ἑδάφος, εἰ μὴ εὐρίσκον συχναίως ἐν αὐτῇ ὄστᾶ, ἀνθρακας, κόγχας καὶ τεμάχια κεραμίδος. Αἱ κόγχαι αὐταὶ εἰσιν ἀπέρακται, τοῦτο δ' ἀρκούντως ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ἔκειντο ἐκεῖ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πυρός, ἀλλ' ὅτι ἀνემίχθησαν κατόπιν μετὰ τῆς τέφρας ἅπαν ἐπομένως τὸ χῶμα κατάχλωστον ἐστὶν ἄνωθεν. Ἐν τῇ σκληροτάτῳ τούτῳ χῶματι εὑρον εἰς ὕψος 3 1/2 μέτρων ἄνωθεν τοῦ ἰσοπέδου καὶ εἰς ἀπόστασιν 14 μέτρων ἀπὸ τῆς ἄκρας τοῦ κατωφεροῦς, σωλῆνα πρασίνου ψαμμίνου λίθου πλάτους 20 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου καὶ ὕψους 18, ὁ ὁποῖος ἐχρησίμειε διὰ τὴν διοχέτευσιν τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων προϊστορικοῦ τινος οἴκου καὶ ἐξ ἅπαντος ἔφθανεν ἄλλοτὲ ποτε εἰς τὸ κατωφερές. Ὁ σωλὴν λοιπὸν οὗτος ἀποδείκνυσιν ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ οἶκος ἐκεῖνος κατεστράφη, ὁ τόπος οὗτος κατεχώσθη ὑπὸ στρωμάτων χῶματος 14 μέτρων πάχους. Ἀλλ' ἡ κατάχλωσις αὕτη ἐγένετο κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς ἤδη χρόνους. Κατὰ τὴν ἐξακολουθήσασιν τῶν ἀνασκαφῶν μου πιθανὸν ὁ σωλὴν οὗτος ἦν μὲν ὀδηγήσῃ εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ Τρωικοῦ ἐκείνου οἴκου. Κατὰ τὰ ὑπόλοιπα 45 μέτρα τοῦ ἰσοπέδου εὐρίσκω μέχρι τοῦ ἰδίου ὕψους (5 μέτρων) ἄνωθεν τοῦ ἰσοπέδου πλείστους κολοσσιαίους κογγυλοσθετικὸς λίθους, ἐξ ὧν οἱ μὲν εἰσὶ πελεκητοί,

οἱ δὲ πλείστοι ἀπελέκητοι, κείμενοι τοσαῦτον ἀνωμάλως ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ὥστε ἐξ ἅπαντος ἐρρίφθησαν ἀπὸ τῆς τοῦ ὄρους κορυφῆς εἰς τὸ κατωφερές· ἐπειδὴ ὅμως οἱ πλευράζοντες οὔτοι μέγιστοι λίθοι φθάνουσι μόνον μέχρι 5 μέτρων ἄνωθεν τοῦ ἰσοπέδου, δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ἀσφαλῶς ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν οἱ λίθοι οὔτοι κατερρίφθησαν, ἡ κορυφὴ ἦν 5 τοῦλάχιστον μέτρα ὑψηλοτέρα τοῦ ἰσοπέδου μου καὶ κατὰ τὸ πλείστον 11 μέτρα κατωτέρα τοῦ νῦν ὕψους αὐτῆς· εἰς ἀποδείξιν δὲ τούτου συντρέχει κάπως καὶ ὁ ὡς ἄνω εὐρέθει σωλὴν. Μεγάλως ὅμως ἀμφιβάλλω νῦν ἂν θέλω εὐρεῖ τὸ παρθενικὸν ἑδάφος εἰς 5 μέτρα ἄνω τοῦ ἰσοπέδου. Μεταξὺ τῶν λίθων ὑπάρχουσιν ἐνιαχοῦ καὶ μεγάλα διαλείμματα κεχωσμένα ὑπὸ σκληροτάτου χῶματος, μεμιγμένου μετὰ πολλῶν ὄστων, κογγῶν καὶ πολλῶν ἄλλων λεψάνων μαγειρείου. Ἐπὶ τοῦ σκληροτάτου τούτου μεγάλου τοίχου ἐκ χῶματος καὶ πετρῶν 70 μέτρων μήκους καὶ 5 μέτρων ὕψους δὲν εὐρέθησαν μέχρι τοῦδε οὔτε βέμβηκες οὔτε ἐργαλεῖα, οὔτε ἄλλα ἀντικείμενα αἰουδήποτε εἶδους, σήμερον δὲ μόνον ἀνεκαλύφθη ἐν αὐτῷ εἰς βάθος 15 μέτρων ἀπὸ τῆς τοῦ ὄρους κορυφῆς μεγάλη τεθραυσμενὴ ὑδρία μετὰ ποικιλμάτων ἐν εἶδει δύο περικυκλούντων αὐτὴν ὀμαλῶν στεφάνων, παριστανόντων ἀδιαλείπτους σειρὰς σφηνοειδῶν τύπων, οἱ ὁποῖοι κατὰ πρώτην ἐποψὴν ἐφάνησαν ὄντες Ἀσσυρία γράμματα (*Ecriture cunéiforme*), ἀπεδείχθησαν ὅμως ὡς ἀπλᾶ ἀνευσμασίας κοσμήματα· ἡ ὑδρία αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχη ἑλασσόν 1 1/2 μέτρου ὕψος καὶ 70 ἑκατ. μέτρ. πλάτους. τὰ δὲ τεμάχια δεικνύουσι πάχος 2 1/2 χιλιοστῶν μέτρου. Δύο δὲ ἄλλαι ὅλως τεθραυσμέναι γιγαντιαῖαι ὑδρία μετὰ ποικιλμάτων ἐν εἶδει δύο στεφάνων εὐρέθησαν τὴν 10]22 καὶ 11]23 ἰδίου εἰς βάθος 10 μέτρων ἀπὸ τῆς κορυφῆς, καὶ οὕτως 6 μέτρα ἄνωθεν τοῦ ἰσοπέδου· ἀμφοτέραι εἶγον, ὡς φαίνεται, πλεόντων 2 μέτρων ὕψος, τὰ δὲ τεμάχια αὐτῶν ἔχουσι πάχος 5 ἑκατ. τοῦ μέτρου. Καὶ οἱ ἐπ' αὐτῶν στεφάνοι εἰσιν ὁμοίως ἀνάγλυπτοι, παρεμφαινόντες· ὁ μὲν διπλᾶ μετὰ κύκλων τρίγωνα, ὁ δὲ ἄνω, ἢ τρεῖς σειρὰς ἢ μίαν μόνην σειρὰν κύκλων. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ποικίλημα εὐρηται καὶ ἐπὶ διαζυμμάτων τινος πρασίνου λίθου, ἐν ᾧ τῆς Ἑλλάδος ἐκκὸς δαψίων Lord Elgin ἀνεκάλυψεν ἐν ἔτει 1810 ἐν τῷ ἐν Μυκῆναις τάφῳ

- 1 Οίκημα.
- 2 Ἀποθήκη.
- 3 Ἀνασκαφαὶ Ἐρρ. Σχλίεμαν κατὰ τὸ 1870.
- 4 Ἀνασκαφαὶ Ἐρρ. Σχλίεμαν κατὰ τὸ 1871
- 5 Ἀνασκαφαὶ Φραγκ. Κάλμπερτ.
- 6 Ἀνασκαφαὶ ἐνεργούμεναι νῦν.....
- Τείχη τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς.

τοῦ Ἀγαμέμνονος, καὶ ὅστις νῦν κεῖται ἐν τῷ British museum.

Ἐν τῇ ἀπὸ 6[15 Νοεμβρίου ἐκθέσει μου ἕκαμον ἤδη τὴν παρατήρησιν ὅτι ὅσω βαθύτερον ὑπὸ τὰ 7 μέτρα ἀνασκάπτω, μείζονα πολιτισμοῦ ἔχνη ἀνευρίσκω, τοῦ ὅπερ καὶ αἱ ἄνω εἰρημῆναι ὑδρίαὶ σαφέστατα ἐπικυροῦσι, καθόσον αἱ πολλαὶ ἀνακαλυφθεῖσαι ὑδρίαὶ μέγρι βάθους 10 μέτρων εἰσὶν ἅπασαι ὅλως ἀκυροὶ καὶ ἄνευ ποικιλμάτων, αἱ δὲ σήμερον καὶ προχθὲς ἀνακαλυφθεῖσαι τρεῖς τοιαῦται, ἐμφαίνουσιν ἀναντιρρήτως Ἀσσυρίαν τέχνην ἅπασαι δ' ὄρθαι ἰσχυμέναι ἀποδεικνύουσιν ὅτι δὲν ἐρρίφθησαν εἰς τὸ κατωφερές, ἀλλὰ κατεχώσθησαν ὅτε οἱ λίθοι καὶ τὴ χῶμα κατέπεσαν ἐν τῇ νῦν αὐτῶν θέσει.

Ἐν τοῖς μεταξὺ 7 καὶ 10 μέτρων βάθους στρώμασιν, εὔρον δύο στορογγύλα μολύβδου τμημάτα μιᾶς ὡς ἔγγιστα ὀκτὲς βάρους ἕκαστον, ἔτι δὲ πολλοὺς ἐσκαωρισμένους χαλκίηνους ἤλους, 2 μαχαίρας, μίαν λόγχην χαλκίην, μίαν ὠσαύτως πέτραν 8 ἕκαστ: μέτρ: μήκους καὶ 6 πλάτους μετὰ τύπων (καλουπίων) διὰ χάνουσιν διαφίρων γυναικείων κοσμημάτων λίαν ἐπιδεικτικῆν, ἔτι δὲ πολλοὺς μικροὺς ἐκ πυρίτου πρίονας καὶ ἀκόντας μετ' ὀπῆς ἐπὶ τῆς μιᾶς ἄκρας, ὀλίγας κομβοβελόνας καὶ τινὰ ἄλλα μικρὰ ἀντικείμενα ἐλεφάντινα, σφύρας, ζυγία καὶ πελέκεις ἐκ σκληροῦ μέλανος λίθου (diorit), ἔτι δὲ χειρομύλους ἐξ ἡφαιστείου ὕλης (lave) καθ' ὅλα τὰ στρώματα ἀπὸ 4 μέχρι 11 μέτρων βάθους. Ἐπιναλέγω δ' ὅτι καὶ τὰ λίθινα ἐργαεῖα ἅπαντὰ εἰσι καλλιτέρας κατασκευῆς ἐν τοῖς κατωτέροις στρώμασι. Κατεργαζόμενος δὲ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν τοίχων τῶν ἀνασκαφῶν μου σειράς κοιλωμάτων κατατίθημι ἐν αὐτοῖς χιλιάδας τῶν ἐργαλείων ἐκείνων διὰ τοὺς ἐπισκεπτομένους τὴν Τρωάδα θαυμαστάς τοῦ Ὀμήρου. Τὰ κοιλώματα ὅμως ταῦτά εἰσι τοσοῦτον ὑψηλὰ καὶ οἱ τοῖχοι τοσοῦτον κατακάθετοι (ὄρθοι), ὥστε οὐδεὶς δύναται νὰ φθάσῃ εἰς αὐτά.

Χθὲς εὔρον καὶ μικρὰ ὀμαλὰ τεμάχια μαρμάρου παρεμφαίνοντα γυναικείον πρόσωπον· ἔτι δ' εὔρισκω πολλοὺς κεράμους, ἀλλ' ἅπασας δυστυχῶς τεθλασμένας· παρατηρητέον ὅτι οὐδ' ἐλάχιστον εὔρον εἰσέτι ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν κεράμων τούτων ἔχνος χρωματισμοῦ. Εἰς βάθος 9 μέχρι 10 μέτρων ἀνεκάλυψα χονδροῦς τινὰς πηλίνους πίνακας, οἵτινες κατασκευασθήσαν διὰ κεραμικοῦ τροχοῦ ἅπασαι ὅμως αἱ ἄλλαι εὔρεθεισαι κέραμοι εἰσὶ κατασκευασμένοι διὰ τῆς χειρὸς ἄνευ

κεραμικοῦ τροχοῦ, ἀλλ' οὐδὲν ἤπτον ἔχουσι μεγαλοπρέπειάν τινα, ἐκτὸς δὲ τούτου ἀρεσταί εἰσι τῇ ὀφθαλμῷ διὰ τῶν ἀλλοκότων αὐτῶν μορφῶν. Αἱ χύτραι αἱ μετὰ μακροῦ ἐξόπισθεν στρεφόμενου τραχήλου, ῥαμφοειδοῦς εἰς τὸ ἄνω στρεφόμενου στόματος καὶ πολὺ ἐξεχούσης κοιτίας, ὧν δύο μὲν εὔρισκονται ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσεῖῳ, τινὲς δ' ἐν τῷ Μουσεῖῳ Κωνσταντινουπόλεως καὶ πολλαὶ ἀνακαλυφθεῖσαι ἐν Θηρασίᾳ καὶ Θήρᾳ ὑπὸ τρία στρώματα ὑφαιστείου ὕλης καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ σχολῇ τῶν Ἀθηνῶν εὔρισκόμεναι, ἐξάπαντος παριστάνουσι γυναίκας, καθότι εὔρισκω εἰς τὰ βάθη τοῦ Ἰλίου χύτρας τῆς ἰδίης μορφῆς μετὰ 2 καὶ 3 μαστῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ τεθραυσμένας μικρὰς ὑδρίας ἐμφαίνουσας γυναικεῖα πρόσωπα μετὰ 2 μαστῶν καὶ μετ' ὀμφαλοῦ ὑπὸ σταυροῦ κεκοσμημένου· τὰ ὄμματα ὅμως αὐτῶν εἰσὶ τοσοῦτον μεγάλα, ἢ ῥίς τοσοῦτον ὀξεῖα καὶ τὰ ὄτα τοσοῦτον ἐξέχοντα, ὥστε ἐν ταῖς τοῦ π. ἔ. ἀνασκαφαῖς ἡπατήθην νομίζων ὅτι εὔρον πρόσωπον γλαυκὸς, ὅπερ καὶ ἀνέφερον ἐν τῇ ἀπὸ 6/18 νοεμβρίου ἐκθέσει μου. Φαίνεται ὅμως ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἀγγεῖα μετὰ προσώπων μᾶλλον πρὸς ἀνθρώπους ὁμοιαζόντων· καθότι μοι ἔφερον χθὲς τεμάχιον κύλικος, ὅπερ παριστάνει ἐν ἀνεγλύφῳ τὸ πρόσωπον ἀνδρὸς φοινικικῆς τέχνης μετὰ μακρᾶς γρυπῆς ῥινός, μεγάλου στόματος κτλ. Ἄπασαι σχεδὸν αἱ χύτραι καὶ τὰ ἀγγεῖα, τὰ ὅποια εὔρισκω εἰς βάθος 7 μέχρι 11 μέτρων, ἦσαν ὠρισμένα πρὸς ἐξάρτησιν, καθόσον καὶ κατὰ τὰς δύο λαβὰς καὶ κατὰ τὰ χεῖλη τοῦ στόματος ὑπάρχουσι μικρὰ ὀπαί, ἐφέροντο δὲ μετὰ ταινιῶν ἐλκομένων διὰ τῶν 4 ὀπῶν. Δυστυχῶς ὅμως ὅσαι κέραμοι εἰσὶν εἰσέτι ἀβλαβεῖς θραύονται ὑπὸ τῶν κτύπων τῶν ἡμετέρων σμινοῦν, σκαλίδων καὶ λωστῶν. Μὴ δυνηθεὶς τῶντι νὰ ἐπινοήσω εἰσέτι ἄλλον τρόπον τοῦ προφυλάττειν τοὺς τε ἐργάτας μου καὶ ἑμαυτὸν κατὰ τῶν ἀκαταπαύστως κατακυλιόμενων μεγάλων λίθων, ἀνεγκάζομαι ν' ἀποσκάπτω τὰ τοῦ τοίχου κατώτερα 5 μέτρα (καὶ οὐχὶ 2 1/2) μέτρα, ὡς κατὰ τὰς πρώτας 5 ἡμέρας ὄρθα (κατακάθετα), νὰ κρατῶ δὲ ὅλον τὸ ἄνω μέρος τοῦ ὑπερμεγέθους τοίχου πάντοτε ὑπὸ γωνίαν 50 βαθμῶν· μετέπειτα ὑποσκάπτω τὸ ὀρθὸν κάτω μέρος τοῦ τοίχου, κατασκευάζων ἐν αὐτῷ φρέατα. Οὕτω διὰ μεγάλων σιδηρῶν λωστῶν ἀποθραύω διὰ μιᾶς τεμάχια 15 καὶ 30 κυβικῶν μέτρων καὶ σκάπτω ὅλον τὸ ἄνω μέρος διὰ σκαλίδων (κασμάδων), ἕνεκα δὲ τῆς κατέ-

του του κάτω μέρους του τοίχου, οι άνωθεν κυλινδρούμενοι λίθοι πίπτουσι σχεδόν όρθως, φθάνοντες δε εις το έδαφος δεν κυλινδρουνται ειμη όλίγα βήματα και ούτω ελαττουται ο κίνδυνος του να πηρωθώμεν ή να συντριβώμεν εκτός δε τούτου ωφελομαι και εκ τής κατά το πλείστον μέρους αυτομάτου κυλινδρώσεως του χώματος, ένεκα τής όποιας εύκολος αποθαίνει ή του υπολοιπου καταφορά, ενω προηγουμένως απώλεσα τή ήμισυ του χρόνου δια τήν εργασίαν ταύτην.

Ετι προσέλαβον ως υπεπισητάτην μετά ήμερομισθίου 6 φράγκων τον Γεώργιον Φωτιάδη εκ Παξών, ο όποιος επί επταετίαν ως υπονομοποιός εν Αυστραλία εργαθείς και μη δύναμενος να υποφέρει πλέον τήν νοσταλγίαν, επέστρεψεν εις τήν πατρίδα αυτού. εκτός δε των εν ταίς ανασκαφαίς εργασιών μοι χρησιμεύει ούτος και προς αντιγραφήν των ελληνικών εκθέσεων μου, καθότι ουδέν μοι είναι ανήθεστον του αντιγράφειν δις και τρις το αυτό πράγμα. Έν τούτοις μετά λύπης μου με εγκαταλείπει αύριον ο δικεκκριμένος μηχανικός κύριος Adolphe Laurent, καθόσον ο ώρισμένος μήν παρήλθε και υποχρεούται ν' αρχίση νυν τον από Πειραιώς εις Λαμίαν σιδηρόδρομον. Μοι έδωκεν όμως εξαιρετον σχεδιον του όρους τούτου, όπερ λαμβάνω τήν τιμήν να παραθέσω εν τή παρουσίη μου δια τους θκυκστάς του Όμήρου. Αλλά δεόν να προσθέσω ότι ή του όρους κορυφή ύψουται 16 μέτρα άνωθεν του ισοπέδου μου, το δ' ύπ' αυτού σημειούμενον εν τω σχεδίω βόρειον και μεσημερινόν ύψος εννοείται δια τους τόπους όπου αρχεται το κατωφερές. Ο εν τω σχεδίω σημειούμενος οικος μετά τριών δωματίων και ή μετά μαγειρείου αποθήκη εισίν αξίως 600 φράγκων, καθόσον τά ξύλα εισίν ένταυθα λίαν εύωνα και ή σανίς ένός δακτύλου πάχους, 3 μέτρων μήκους και 25 εκατ. μέτρ. πλάτους τιμάται μόνον άντι δύο γροσίων ή 49 λεπτών.

Μέχρι 10 και 11 μέτρων βάρους εύρίσκωμ εν εισέτι πολλούς δηλητηριώδεις όφεις, ειδον δε μέχρι τούδε μετά θαυμασμού ότι οι έργάται μου επιλαμβάνονται αυτών δια των χειρών πιζοντες μετ' αυτών χθές μάλιστα περιήλθον εις κατάστασιν τρώμου, ιδών έργατην τινά δις υπό μιās ασπίδος δεχθέντα και ουδόλως μεριμνώντα περι τούτου, καθόσον ως μοι ειπεν, αυτός τε και άπαντες οι συνεργάται αυτού γινώσκοντες κάλλιστα ότι εν τω όρει τούτω ένδιαιτώνται πάμπολλοι όφεις, έπιον, πριν ή ελθωσιν, αφέψη-

μα του λεγομένου όφεοχώρτου, όπερ άναιρει τό του όφεις δηλητήριον διό παρήγγειλα να φέρωσι και προς με από του αφεψήματος εκείνου όπως γείνω και εγώ άτρωτος' έπεθύμουν όμως να μάθω αν το αφέψημα τούτο καθιστά και το τής ινδικής κόθρας δήγμα άβλαβές, καθότι ειδον εν Ίνδιā άνθρωπον τινά αποθανόντα εξ αυτού εν διαστήματι ήμισείας ώρας. Έν τοιαύτη περιπτώσει ήθελεν εισθαι κερδοσκοπία καλή να εισαγάγη τις τό τρωϊκόν αντίδοτον εν Ίνδιā.

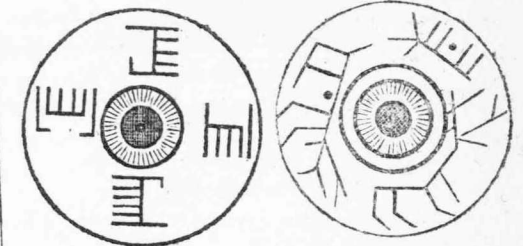
Μέχρι 10 και 11 μέτρων βάρους εύρίσκω εισέτι πολλὰς πηλίνας βέμβηκας, εξ ών πολλαί έχουσι ποικίλματα τά όποια πάντοτε σχεδιάζω. Παραβάλλων δε τας σχεδιογραφίας προς αλληλάς πέποιθα νυν ότι άπασαι άνευ εξαιρέσεως παριστάνουσι τον Ίνδραν, τον θεόν του ήλιου και ότι τά τρία τέταρτα περίπου των άλλων ποικιλμάτων παριστάνουσιν ή μόνον τας ακτίνας αυτού, ή τας ακτίνας και τους αστέρας μεταξύ αυτών ή 3, 4, 6 ή 8 ανατέλλοντας ήλιους κύκλω τής άκρας ή τον ήλιον εν τω του σταυρου κέντρω, ο όποιος πάντοτε παριστάνει τά δυο ξύλα άπερ οι τής 'Αρίας προπάτορες των Ίνδογερομανικών φυλών μετεχειρίσθησαν δια τήν κατασκευήν του άγιου πυρός ('Αγνι), και τά όποια οι επιστήμονες τής Σανσκριτικής γλώσσης ονομάζουσι *ασούστικα* ή *άράνι*. Ός προς τήν έρμηνείαν ταύτην ειμι νυν βεβαιότατος, τοσούτω μάλλον, καθ' όσον πολλάκις βλέπω εκτός του σταυρου και τον Πράμανθα (Προμηθεΐα) φθάνοντα μόνον μέχρι του κέντρου του σταυρου και έχοντα πάντοτε εν τή άλλη άκρα όπην εμφαινουσαν τό μέρος, δι' ου ειλικυν το σχοιρίον, ίνα παραγάγωσι τό πυρ δια τής τριβής του «Πράμανθα» εν τω κοιλώματι του *ασούστικα* ή *άράνι*. Έν πολλοίς δε των ανατελλόντων ήλιων εύρίσκονται 14 αστέρες, όπερ υποδεικνύει ότι παρα τοίς ήμετέροις προγόνοις τής 'Αρίας ή ανατολή του ήλιου ήν μεγάλην σεβασμύ αξία. Κατά Max Müller (Essays) εγενήθησαν εξ αυτής ή μάλλον εκ του κατά των νεφελών άγώνος αυτής άπαντες σχεδόν οι θεοι οι τον Όλυμπον ύστερον οικήσαντες. Τουντευθεν όρμώμενος παρατηρῶ ότι οι Τρωες εξαπαντος έφερον εν ταίς κοιλάσι του Όξου τό όνομα Ίδα από τής κοιτίδος των Ίνδογερομανικών φυλών, καθόσον έδωκαν τούτο τῷ χιονοσκεπαστῷ όρει, τό όποιον βλέπω μεσημεριοανατολικῶς και εφ' ου έτέλεσεν ο Ζεύς τους γάμους του μετά τής

Ήρας (Ιλ. XIV 346, 351), και από του όποιου θεώρει τους εν τῷ πεδίῳ τής Τρωάδος άγῶνας. Κατά δε τον Max Müller (Essays II, 93) Ίδα ήν ή γυνή του Δίαυος (Διός) και ο Έρωσ ήν ο υίός αυτής. Ουχ ήττον όμως ο Julius Braum λέγει εν τῷ εξαιρετῳ αυτού συγγράμματι (Geschichte der Kunt II, 29) ότι οι εν Τρωάδι κατοικούντες Τούρκοι κατάγονται εκ τής Κρήτης και έφερον εκειθεν, εκτός του ονόματος Ίδα, και τό Ίδαϊον σπήλαιον και τήν γέννησιν του Ζηνός και τήν του Απολλωνος λατρείαν. Ίνα δ' επανέλθω εις τας βέμβηκας, λέγω ότι επί μιās μεν ο ήλιος είναι περικυκλωμένος υπό 40 ή 50 αστέρων, επί άλλης δε είναι εν τῷ κέντρῳ 32 αστέρων και 3 εκ των γνωστων σημείων Svastikas επί τρίτης δε τό εν ήμισυ του κύκλου πληρουται υπό των ακτίνων του ήλιου του εν τῷ κέντρῳ ως πάντοτε εύρισκομένου, επί δε του άλλου ήμισεως του κύκλου βλέπω 18 αστέρας και 2 Svastikas και εκαστον αυτών με Πράμανθα' εκ των αστρων βλέπω δις τρία επί μιās σειράς. Ο κ. Burnouf λέγει ότι εν ταίς περσικαίς σφηνοειδέσιν επιγραφαις, τούτο σημαίνει πάντοτε «βασιλική μεγαλειότης». Αρίνω δε τοίς των αρχαίων τής Ίνδιās και Περσίας γλωσσών επιστήμοσι να κρίνωσιν αν τοιαύτη μετάφρασις ήναι ένταυθα δυνατή, και εν τοιαύτη περιπτώσει αν ή βασιλική μεγαλειότης ανσφερεται εως εις τον ήλιον ή εις τον εν του Svastikas γεννηθέντα Agni. Βλέπω δ' έτι και μιαν βέμβηκα παριστάνουσιν τον ήλιον εν τῷ κέντρῳ σταυρου εσχηματισμένου υπό τεσσάρων *σβάστικα*' επί άλλων ο ήλιος κείται εν τῷ κέντρῳ σταυρου μεμρορφωμένου υπό τεσσάρων δένδρων, ών εκαστον έχει 3 ή 4 μεγάλη φύλλα' εξαπαντος και οι δενδρόσταυροι ούτοι παριστάνουσι Svastikas, διότι επί τινων βεμβήκων εύρίσκω και πέμπτον δένδρον τό όποιον φθάνει μόνον μέχρι του κέντρου, και σαφέστατα είναι ο Πράμανθα' τό αυτό δένδρον εύρίσκω και επί μιās πηλίνης σφίρας 3 εκατ. μέτρων διαμέτρῳ, εφ' ης υπάρχουσι και 5 ήλιοι, εις κύκλος μετ' αστρων, άλλα άστρα άνευ κύκλου και εν Svastika με Πράμανθα. Ουδόλως λοιπόν διστάζω να ειπω ότι τό δένδρον είναι τό άγιον Soma, τό όποιον κατά τους Emile Burnouf, Max Müller, Adelbert Kuhn και Friederich Windischman εβλάστανεν εν τῷ ουρανῳ, όπου εφυλάττετο υπό των Gaudharvas, αιτινες άνή-

κουσιν εις τήν παναρχαιοτάτην άρειανήν εποχήν, γενόμενοι ύστερον οι Κένταυροι των Έλλήνων. Ίνδρα ο θεός του ήλιου, εν μορφή ίερακος, ήρπασεν εκ του ουρανου τό δένδρον τούτο (Soma), εξ ου αποστάζει ο Amrit, ο δίδων τήν άθανασίαν και γενόμενος ύστερον ή των Έλλήνων θεών Αμβροσία. Είναι δε αποδεδειγμένον υπό του Friderich Windischman ότι αι άριαναι φυλαί ειχον ήδη τήν του Soma λατρείαν εν Βακτριā προ του χωρισμού αυτών. Έν πάση δε περιπτώσει τό άγιον τούτο δένδρον είναι αυτό τούτο, τό όποιον πολλάκις βλέπομεν επί των ασσυρίων αναγλύφων.

Καθηκόν μου νομιζῶ να όμολογήσω ότι άνευ των περιποιήσεων ως μοι εκασε κατά τον παρελθόντα χειμῶνα ο σεβαστός φίλος μου κύριος E. Burnouf, ο τής Σανσκριτικής γλώσσης επιστήμων, δεν ήθελον επιτύχει να εξηγήσω τά τρωϊκά ταύτα θρησκευτικά σύμβολα. Συσταίνω δε εις τους φιλομαθείς τό του Emile Burnouf νέον σπουδαϊον σύγγραμμα «La Science des Religions» (Paris 1872 chez Maison-Neuve et Cie 15, quai Voltaire).

Προσθετόν ότι εύρον και δύο βέμβηκας μετά σημείων ή γραμμάτων δια τήν διερμήνευσιν των όποιων όμολογῶ έμαυτὸν άνίκανον σχεδιάζω δε αυτάς ένταυθα, εύχόμενος όπως τις των συνα-

δέλφων μου, εύτυχέστερος έμοϋ, δυνηθή να εξηγήση τά επ' αυτών σημεία ή γραμματα. Αρχομένου αύριον του Έλληνικοϋ Πάσχα, τό όποιον οι έργάται μευ εορτάζουσιν επί 5 ήμέρας, δεν θέλω δυνηθή να εξακολουθήσω τας ανασκαφάς μου προ τής 19]1 Μαΐου.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΣΧΛΙΕΜΑΝ
διδάκτωρ φιλοσοφίας.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΚΑΤΑΛΑΝΟΣ

ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ.

ΔΡΑΜΑ

ΓΙΘΟ

ΜΑΡΙΝΟΥ ΚΟΥΤΟΥΒΑΛΗ

(ἀπόσπασμα).

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ.

Παρίσταται νεκροταφείον τῶν Φαρσάλλων. ἔνθα καὶ ἔνθα σταυροὶ μέλανες εἰσὶν ἐμπεπηγμένοι ἐπὶ τῆς γῆς καὶ μάρμαρα ἀτάκτως ἐρριμμένα, προσέτι δὲ καὶ ὀλίγα κυπάρισσοι πεφυτευμένοι καὶ τινα ἄλλα δένδρα. — Μακρόθεν εἶναι καταφανὴς ὁ Ὀλυμπος. — Ὅριζων εὐρύς ἐφ' οὗ διαλάμπουσιν αἱ πρῶται τοῦ φοῖβου ἀκτῖνες.

Εἰσέρχεται σύννοος καὶ μελαγχολικὸς ὁ Λέων ὑπὸ τινος μανθῶου κεκαλυμμένος καὶ ἵσταται παρατηρῶν τοὺς τάφους.

ΛΕΩΝ

Εἰς Φάρσαλλα ἐγγίξω. Κατακεκμηκῶς
τὰ ἱερά σου ἔδη, χώρα ποθητή,
Θά ἀσπασθῶ ἠδέως καὶ παλμοὺς ταχεῖς
Θά αἰσθανθῶ καὶ πάλιν εἰς τὴν ὄψιν σου.
Πατρίς μου γλυκυτάτη, ἀν' ὃ κάματος
τὰ μέλη μου κλονίζῃ, ἔχω καὶ ψυχὴν,
Ἥτις εἰς πᾶν σου νεῦμα μένει ἄγρυπνος,
Νὰ ἀποθάνῃ, νὰ ταφῇ ἐδῶ, ὑπὸ
τοὺς τάφους τούτους, τοὺς καλύπτοντας τανῦν
τῶν τέκνων σου τὸ σῶμα τὸ πανίερον.
Πατρίς μου, ἤλθον πάλιν, πλὴν εἶνε ἀργά.
Διότι ἐσκιόσθης ὑπὸ νεφελῶν
Ἀγρίων τῆς δουλείας. — Ποῦ τὸ κλέος σου;
Ποῦ οἱ ἀρχαῖοι χρόνοι οἱ εὐδαιμόνες;
Τὸ ἄρμα τῆς δουλείας τὰ παρέσυρε.
Ποῦ; ποῦ τοῦ οὐρανοῦ σου ἡ σαλπείρινος
Χροιά καὶ τὰ γλυκά του μειδιάματα;
Σιγῶσιν ἐν τῷ σκότει, καλυπτόμενα
ὑπὸ βαρβάρου ξίφους. — Πανταχοῦ σιγή.
Ὅπου πρὶν ἦχει ἄσμα θούρειον, φαιδρὸν,
καὶ πέραν εἰς τὰ ὄρη τὰ ἐλεύθερα
τῆς βουκολίδος ἤχει ὁ ἠδὺς αὐλός,
Νῦν πένθος κ' ἐρημία διεδέχθησαν.

Ποῦ ἡ χλωρὰ μυρσίνη, ποῦ τὰ ἄνθη σου,
Πατρίς μου, ὅπου πρῶτον ἐπαιζον πτηνὰ
Ἐν μέσῳ τῶν κλαδίσκων περφυρίζοντα;
Ἢ λύπη τῆς δουλείας κατεσύντριψε
τὰ μειδιῶντα ἔτη καὶ μετέβαλε
πᾶν ἀνθρώπιν εἰς τάφον καὶ κυπάρισσον
Ἐφ' ἧς τὰς νύκτας κρῶζον νυκτικόρακες.
— Εὐδαιμόνες οἱ τάφοι οἱ ἐγκλείοντες
ὑπὸ τὰ ἀραχνώδη μάρμαρα αὐτῶν
τὸ πτώμα τῆς δουλείας τὸ ἐπάρατον! —
Πῶς ἠδυνήθης σὺ ὁ πνέων πάντοτε
Ἐλευθερίας αὔραν, ἀναξ σεβαστῆ,
Νὰ ὑποστῆς δουλείαν, ὅς ἐκράτησας
Αἰῶνας ὀλοκλήρους τῶν πατέρων μας
τὴν ἱεράν λατρείαν, τὸ μυστήριον
καὶ τὴν φιλοσοφίαν ὄλων τῶν ἐθνῶν,
Ναὲ τῶν Περικλέων, βράχε, Ὀλυμπε!
Ὅστις μὲ ἐν σου νεῦμα, ὄλους ὠπλιζας
τοὺς Μιλτιάδας, Κυναιγεῖρους, Κίμωνας,
Ὅτινες εἰς τὰ ἔθνη τότε διδάσκον
Πῶς ἀποθνήσκει Ἕλληνας, καὶ πῶς στέφανον
Νὰ δρέπῃ εἰς τὰς μάχας δύνατ' ἐν τιμῇ.
καὶ πάλιν νεύσον, ἵσως ἀναγεννηθῶν
οἱ Μαραθωνομάχοι νὰ διδάξωσιν
Ὅτι — Ἢ λέξις Ἕλληνας εἰς τὰ στήθη τῆς
Ἐγκλείει πῦρ φλογώδες, καταστρεπτικόν,
καὶ δύναται εἰσεῖτι ν' ἀνατιναχθῆ,
Ἐμπνεύουσα τὴν φρίκην εἰς τὸν βάρβαρον,
καὶ εἰς τὰ ἔθνη ὅλα νὰ ἀναδειχθῆ
Μεγίστη, σεβασμία καὶ τρισένδοξος! —
Ἐλλάς μου, μὴ δακρύεις, μὴ, θὰ ἐγερθῆς,
Θὰ ῥίψῃς πάλιν πέραν εἰς τὰ κύματα
τὰς δουλικὰς ἀλύσεις, αἵτινες σφοδρῶς
τὸ γλυκερόν σου στόμα περιστέλλουσιν,
Ἴνα ἐλευθερίας ψάλλῃς τὴν ὠδήν.
Διότι τρέφεις τέκνα εἰς τὰ στήθη των
σπινθηρὰ δόξης μέγαν περικλείοντα.
Ἐλλάς, θὰ ἴδῃς πάλιν φῶτα εὐτυχῆ,
τῶν νεφελῶν τὸ σκότος διαλύοντα,
καὶ θ' ἀναλάμψῃς νύμφη πολυθέλητρος
Ἐν μέσῳ τῶν υἰῶν σου, ῥίπτουσα μακρὰν
τοὺς θλιβεροὺς μανθῶας τοὺς σκιάζοντας
τὸ μέγα μέτωπόν σου τὸ εὐρύτατον.
Θεὰ ἐλευθερία! νῦν προστάτευσον
τοὺς ἀληθεῖς σου λάτρεις. — Μέγα ὄνειρον,
Μεστόν εὐδαιμονίας καὶ τρισένδοξον,
εἶν' ἡ ἐλευθερία εἰς τὰ κλαίοντα
Ἐν τῇ δουλείᾳ ἔθνη — ὡς εἰς ναυαγὸν
Ἐν μέσῳ πόντου μαύρου φάρος φαινὸς,
Ὅς στίλβων καταυγαίνει ἐπὶ τῆς ξηρᾶς.

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ.

ΛΕΩΝ, ΑΓΓΕΛΙΚΗ καὶ ΑΧΙΛΛΕΥΣ φαψφδός.

Εἰσέρχονται ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ ἡ Ἀγγελικὴ καὶ πλησιάζουσιν ἀπαρατήρητοι τὰφον τινὸς, ἐφ' οὗ κλίνουσι γόνου ἐπιθέσαντες ὀλίγα ἐπ' αὐτοῦ ἄνθη.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ

Ἀγγελικὴ μου.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Πάτερ μου.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ

Ἐφθάσαμεν;

ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Ἐν μέσῳ τάφου, πάτερ, νῦν βαδίζομεν.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ

Ποῦ τῆς μητρὸς σου, τέκνον, ὁ μαρμάρινος
σταυρὸς τοῦ τάφου εἶναι;

ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Προσηγγίσασμεν.

Ἴδου τὰ ἄνθη ταῦτα ῥίπτω ἐπ' αὐτοῦ.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ

(κλίνων γόνου).

Θεέ μου! πάλιν σπένδω δάκρυ ἄλμυρον,
πάλιν ἐνώπιόν σου θὰ προσευχηθῶ
ὑπὲρ τῆς τεθνεούσης, τῆς συζύγου μου.
Ἐν κόλποις θέσον ταύτην, Πλάστα, Ἄδραάμ.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ

(Ῥίπτουσα καὶ αὐτὴς ἄνθη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ τάφου).

τὰ ἄνθη ταῦτα τὰ βλαστήσαντα φαιδρῶς
Ἴν' εἰς παρθένων στήθη πέμψωσιν ὄσμήν,
καὶ θερμανθῶσι ἔς τὰ γλυκά των μειδιάματα
τὸ μέλιν τοῦτο σῆμα, ἃς κοσμήσωσιν
Ὅ καθ' ἐκάστην μὲ δακρῶν ῥύακας
Ἢ δυστυχῆς παρθένος ὕγρανα ἐγῶ.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ

Κόρη μου, ὦχ! ἃς εἶχον ὀφθαλμούς, τὸ φῶς
Νὰ ἴδω ἄπαξ, καὶ τὸν ἄγγελον αὐτὸν,
οὐ τὴν φωνὴν ἀκούω. — Ἀχ! Ἀγγελικὴ!
πρὸς τὴν ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀπελπίς, τυφλός,
Νὰ φέρωμαι; τί πράττω, ἢ τί ἐπραξα

Ἐλευθερία! μήτηρ! μόνη μας ἐλπίς
Ἐπὶ τῆς σφαίρας ταύτης σὺ ἀπέμεινας,
σὺ μὲ τὰς πτέρυγές σου σκίασον ἡμᾶς,
Ἴνα μὴ μᾶς διώξῃ τὸ ἐπάρατον,
καὶ σκελετῶδες φάσμα μὲ τὰ βέλη του,
τὸ φάσμα τῆς δουλείας ἐν νυκτὶ ὠχρᾶ.
Ἢ σὲ ἐλευθερία θ' ἀποκτήσωμεν,
Ἢ ὑπὲρ σοῦ τραθέντες θ' ἀπολαύσωμεν,
Ὡς ὑπαρξῖν τὸν τάφον καὶ τὸν θάνατον.
(κλίνων γόνου ἐπὶ τινος τάφου.)

Ναί, μήτέρ μου, ὁμνύω νῦν δακρυρρόων
Ἐπὶ τοῦ τάφου τούτου, τοῦ ἐγκλείοντος
τὰ ἱερά ὀστά σου, τῆς καρδίας μου
Ν' ἀκολουθήσω τοὺς παλμοὺς τοὺς εὐσεβεῖς,
Ῥανίδα πρὸς ῥανίδα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ
τῆς σεβαστῆς πατρίδος σπένδων ἐν τιμῇ
τὸ ἐνθερμόν μου αἶμα, ἢ ἐλεύθερον
τὸν οὐρανόν της πάλιν ν' ἀτενίσωμεν.
(ἐγειρόμενος.)

Ἀγγελικὴ μου, πάτερ δυστυχέστατε,
Ἐὰν εἰσέτι ζῆτε, δέξασθε θερμὸν
τὸν ἀδελφόν καὶ τέκνον ἔς τὰς ἀγκάλας σας,
τὸ φῶς εἰς τὰς ψυχὰς σας τὸ ἐλεύθερον
Νῦν νὰ ἐπαναγάγῃ. — Μὲ τὴν λύραν σου
Ἐλευθερίας ἄσμα, πάτερ μου σοφῆ,
Νὰ ψάλωμεν ἐνδόξως ἔφθασ' ἡ στιγμή. —
Ἄλλ' ἄν, Θεέ μου, δὲν ὑπάρχουν εἰς ζωὴν;
Ἄν μάχαιρα βαρβάρων τοὺς κατέκοψε,
Κ' ὑπὸ τοὺς τάφους τούτους νῦν καθεύδωσι;
Ὅμοι! ὅποια σκέψεις! τότε ἐκδικήσεις.
Ἄς σπείσω τότε πλέον ὅσα δάκρυα
Ἐγκλείω εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας μου
Ἐπὶ τῶν τάφου τούτων οἵτινες σαφῶς
τὸ μάταιον τοῦ κόσμου μᾶς διδάσκουσι,
τῆς ἠδονῆς τὸ ὄναρ, τῆς ὑπάρξεως.
καὶ ἔπειτα ἀνήκω . . . ναί, πατρίς, πρὸς Σέ!
(γονυκλιτῶς.)

ὦ! τάφε, τάφε! δέξαι ῥύακας χλωρῶν
καὶ ἱερῶν δακρῶν, τάφε ἀσπλαγγχε,
Ὅστις ἐγκλείεις ῥόδα φεῦ! ἀρτιθαλῆ,
καὶ κρίνους μαρανθέντας ὑπὸ ἔρωτος.
Μυστήριον, ὦ τάφε, δέξαι δάκρυα
Κ' εἰς τὴν ἀθανάσιαν κόμισσον αὐτὰ,
Ὅπου οἱ ἀσπαστοὶ μου ἔγκεινται τανῦν.
(δακρυρρόων κλίνει τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τινος
μνημείου.)

Ἀκούων ἀηδόνων πτερυγίσματα,
Καὶ τὴν φωνὴν σου, κόρη, αἰσθανόμενος
Τὴν δὲ μορφήν νὰ ἴδω μὴ δυνάμενος;

ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Θεέ μου! συνετρίβη ἡ καρδιά μου!

ΑΧΙΛΛΕΥΣ

Ἀπώλεσα τὰ πάντα, τέκνον, ὀφθαλμούς·
Τὴν μόνην σύζυγόν μου, τί ἡ ὑπαρξίς
Τὶ ὠφελεῖ εἰς βιωτὴν ἀβίωτον.
Ἐπὶ τῆς χώρας ταύτης, κόρη, ἄλλοτε,
Ὅπότε ἐλευθερία ἐβασίλευεν
Καὶ ἐξ' ἡ σύζυγός μου, ἤμην εὐτυχής.
Διότι, ὡς οἱ ἄλλοι ἐβλεπον κ' ἐγὼ
Τὰς μόνας μου ἐλπίδας, φεῦ! τὰ τέκνα μου
Ἐπὶ τῆς χλόης ταύτης παιζόντας φαιδρῶς
Μ' ἄνη τὰς χρυσαλλίδας συλλαμβάνοντα,
Ἄλλ' αἴφνης ἡ δουλεία κατεσχίλασε
Τὰς εὐτυχεῖς ἡμέρας ἃς διήγομεν.
Ἦ παρελθόντα ἔτη, χρόνοι εὐτυχεῖς,
Δὲν θὰ σὰς ἴδω πλέον, φεῦ, ἐπὶ τῆς γῆς.
Νῦν δάκρυα καὶ στόνοι διεδέχθησαν
Τὸν ἀνθηρόν μας βίον τὸν ἐλεύθερον.
Θεέ! τὴν σύζυγόν μου κλαίω νῦν νεκράν,
Τὸ ἐν μου τέκνον ἔχω ὡς παρήγορον,
Ἄλλὰ ἐσθέσθη πλέον ἀπ' ἐμοῦ τὸ φῶς
Κ' ἐλπίς ἵνα τὸ ἴδω δὲν θὰ εὐρεθῆ.
Τὸ ἕτερον ὁ Λέων, φεῦ, ἀπώλετο,
Καὶ ἴσως δὲν ὑπάρχει πλέον εἰς τὸ φῶς.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Πάτερ μου, σ' ἱκετεύω, μὴ εἰς δάκρυα
Καὶ πάλιν παρελθόντα νὰ ἐκρήγνυσαι.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ

Ἄχ! Λέων μου, υἱέ μου, ἐὰν ἐπεσας
Μαχόμενος ἐνδόξως κατὰ τοῦ ἐχθροῦ
Τοῦ στήθους μου ἀνακουφίζεις τὰς πληγὰς.
Ἄν δὲ βαρβάρου σπάθη σὲ κατέκοψε,
Τὴν ὀλεθρίαν κλαίω τότε τύχην σου.
Τέκνον μου, Λέων.

(Ὁ Λέων ἀκούσας τοὺς θρήνους ἐγείρεται
ὡς ἐκ ληθαργίου.)

ΛΕΩΝ

(ἀκροαζόμενος.)

Τίς μ' ἐκάλεσε;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Μακράν

Τῶν πατρικῶν σου ἀσπασμῶν ἀπέθανες,
Μακράν, καὶ σὲ καλύπτει τάφος ἀκλαυστος.
Καὶ ζῶ εἰσέτι; κ' ἔχω δάκρυα θερμά
Στὴν μνήμην σου νὰ σπένδω, Λέων, Λέων μου!

ΛΕΩΝ.

(ἐν ἐκστάσει)

Δὲν μ' ἀπατᾷ ἡ μνήμη, ἀνεγνώρισα
Φωνὴν τὴν πατρικὴν μου (βλέπει αὐτοὺς αἴφνης)

ΑΓΓΕΛΙΚΗ.

Πάτερ, ἄνθρωπος

Ἐπὶ τινος μνημείου προσευχόμενος,
Μὲ ἄγριον φεῦ! βλέμμα μᾶς παρατηρεῖ.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

(ἐντρομος)

Τίς ἄρά γ' εἶνε, κόρη, ἀποσύρθητι,
Ἐλθε ἐδῶ πλησίον, περιπτύχθητι,
Στοὺς πατρικούς μου κόλπους, ἄ! Θεέ!

ΛΕΩΝ.

(βλέπων πάντοτε ἐν ἐκστάσει)

Κ' ἡ ἀδελφή μου εἶνε, ἄ! καρδιά μου
Μὴ σπευδε. Δὲν ἀντέχω.

Αὐτός,

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

(καθ' ἑαυτὸν)

Γνώριμος φωνή.
(ἐκφώνως) Εἰπέ μοι, καλὲ ξένη, πόθεν ἔρχεσαι;

ΛΕΩΝ.

(καθ' ἑαυτὸν)

Μὲ πνίγει τῶν δακρῶν ἡ συγκίνησις.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Πῶς δὲν λαλεῖς; εἰπέ μοι, ποῦ πορεύεσαι;

ΛΕΩΝ.

Εἰς Φάρσαλλα, ὦ γέρον, (καθ' ἑαυτὸν) φεῦ, δὲν
δύναμαι
Νὰ σιωπήσω πλέον... ὦ! εἶνε αὐτός!...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ἀγγελικὴ μου... ἴδε μὴ τοῦ Λέοντος,
Ὁ ξένος φέρη τὰ χαρακτηριστικά·
Διότι... ἡ φωνὴ του... ἐπληξέ τανῶν
Τὰ ἀσθενῆ μου ὄτα.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ.

(παρατηροῦσα τὸν Λέοντα ἀσκαρδαμικτεῖ)

Ἦ εἶνε αὐτός....!

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Τίς; τίς Ἀγγελικὴ μου; τίς; τὸ τέκνον μου; ..

ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Ἦ! ναί, καλὲ μου πάτερ, εἶν' ὁ Λέων μας!...

ΛΕΩΝ.

(Μὴ ἀντέχων ἐκ τῆς συγκινήσεως ἐγείρεται καὶ πλη-
σιάζων αὐτοὺς κλίνει γόνα ἐνώπιον τοῦ πατρὸς
περιπτυσσόμενος εἰς τοὺς κόλπους του)

Πάτερ μου, εἴμ' ὁ Λέων, ναί, τὸ τέκνον σου.
Ζῶ, καὶ εἰς τοῦ πατρὸς μου νῦν θερμαινόμε
Τὰ κεκτηκῶτα στήθη.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Λέων, Λέων μου!

ΑΓΓΕΛΙΚΗ.

Ἄχ! ἀδελφέ μου!

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Λέων!... ἀληθὲς εἶνε,

Ὅτι σὲ θλίβω, τέκνον, εἰς τὰ στήθη μου;

Ἦ! σήμερον πρωῒα μοι ἀνέτειλλε

Μεστὴ εὐδαμονίας.

ΛΕΩΝ.

(δακρυόρροσῶν)

Πάτερ, πάτερ μου!

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ναί, σήμερον τὰ φῶτα εἶδον καὶ τοι ὦν
Ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας, τέκνον μου, τυφλός.

(Ὁ Λέων ἀποσπώμενος αἴφνης ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τοῦ
πατρὸς του τὸν βλέπει ἐν ἐκστάσει κατὰ πρόσωπον)

ΛΕΩΝ

Θεέ μου! ὁ πατήρ μου ἀνεῖν ὀφθαλμῶν!
Κατηραμένη τύχη!... Θεάμα φρικτόν!
Ν' ἀκούη τὴν φωνὴν μου καὶ νὰ φλέγηται
Τὴν ὄψιν τοῦ υἱοῦ του μὴ δυνάμενος
Νὰ ἀτενίσῃ. — Πάτερ, πάτερ μου, τυφλὸν
Ἐπέπωτο νὰ σ' εὐρω, δούλον, ἀτυχῆ;
Εἶθε πρὶν σ' εἶδω, πάτερ, μαύρη, κρύα πλάξ
Νὰ μ' ἔκρυπτε εἰς τὰ βάθη τάφου ἐσαεῖ,
— Ἦ! ψυχοφθόρος τύχη! πόσας τρομερὰς
Βασάνους μᾶς φυλάττεις! — τύχη φοβερά,
Ὅπλισθητι ἐν θύμα σοὶ ἀπέμεινε,
Ἴδου γυμνός, ὦ τύχη, σὲ κελῶ, ἔλθέ.
Σὲ ἱκετεύω ῥίψον, ῥίψον ἐπ' ἐμοῦ

Τὰ ἰοβόλα βέλη, τὰ αἰμόδρεχτα,
Ἄτινα εἰς καρδίας ἐνεβάφησαν
Ἄγνας, φιλελευθέρους. — Πάτερ, πάτερ μου,
Ἦ! μὴ σὲ ἱκετεύω, χεε δάκρυα,
Τάνθρώπινα τοιαῦτα, προωρίσθησαν.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Λέων μου, μὴ βλασφήμει, θέλημα Θεοῦ
Διέπει τῶν ἀνθρώπων τὴν κατάστασιν,
Καὶ τοῦτους μὲν εἰς δόξας φέρει ἄλλοτε,
Κ' εἰς πλοῦτη ἀνυψώνει, καὶ εἰς οὐρανοῦς.
Ἄλλοτε δὲ τοὺς ῥίπτει εἰς τὰ τάρταρα
Νὰ τρέφονται μὲ δάκρυ καὶ μὲ στεναγμούς.
Ὁ βίος εἶνε κλίμαξ, ἐφ' ἧς ἴστανται
Οἱ μὲν ἐς τὰ ὕψη ταύτης, ἄλλοι δὲ χαμαί.
Ἄλλὰ μὴ ἀπελπίζου, Λέων τέκνον μου,
Διότ' ἡ σφαῖρα αὕτη περιστρέφεται
Καὶ ἄλλοτ' ἀνατέλλει εἰς τὸν ἀνθρώπον
Τὸ σέλας τοῦ ἡλίου, ἄλλοτε ἡ νύξ.
Καὶ πάλιν ὦ! ἐλπίζω αἴγλη φαινή
Ἦοὺς εὐτυχεστάτης νὰ ἀναφανῆ
Τὰς ζοφεράς μας νύκτας διαλύουσα.
Ἦ! ναί, σορὲ μου πάτερ, ἃς ἐλπίσωμεν.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΔΙΚΩΝ ΤΟΥ
Α. ΦΟΥΚΕ.

Ἡ δίκη τοῦ Λαβαλλέτ, τῆς Κυρίας Λα-
βαλλέτ καὶ τῶν τριῶν Ἀγγλων (1815—
1819).

(Μετάφρασις Α. ΕΡΑΜ.)

(τυπέται ἴδε φυλλ. ΚΑ')

Τὸ ὑποβληθὲν εἰς ὑμᾶς ζήτημα εἶναι ἀπλοῦν·
ὑπάρχουν περιστάσεις καθ' ἃς ἡ ὑπαρξίς ἐγκλή-
ματος εἶναι ἀνεπίδεκτος ἀμφιβολίας, καὶ καθ'
ἃς ἡ δικαιοσύνη δὲν ἔχει ν' ἀποφανθῆ, εἰμὴ
περὶ τῆς κατατάξεως τοῦ ἐγκλήματος. Παρα-
δείγματος χάριν, ἄνθρωπος τις ἐφρονεῖται, πρέ-
πει λοιπὸν νὰ ἐξετάσωμεν τὸ ἐγκλημα ὕλικῶς.
Ἄλλὰ ἄρα γε τὸ γεγονός τοῦτο εἶναι πλημ-
μέλημα ἢ κακούργημα; Πῶς θέλει ὀνομασθῆ;
Ποία ποινὴ θὰ ἐφαρμοσθῆ; Πάντα ταῦτα τὰ
ζήτηματα θέλουσι ἐξακριβωθῆ, ὅταν μάθῃ τις
τὸν σκοπὸν δι' ὃν τὸ ἐγκλημα ἔλαβε χώραν καὶ
τὰ μέσα ἅπερ μετεχειρίσθησαν πρὸς ἐκτέλεσιν
αὐτοῦ. »

ροφόντης ἢ Περσεύς ἀποτεμών τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδοῦσης καὶ ἀπολιθώσας διαβόλους καὶ Φαρισαίους».

Κατὰ τὴν ἀναγέννησιν τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων ἐν τῇ Δύσει μοναχὸς τις ἐκήρυξε τὰ ἐπόμενα. «Ὁ διάβολος ἐπενόησε νέαν γλῶσσαν, ἣν οἱ ἄνθρωποι καλοῦσιν ἐλληνικὴν· μὴ πιστεύετε εἰς αὐτὴν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, διότι εἶναι ἡ γλῶσσα πασῶν τῶν αἰρέσεων. Ὅταν ἴδῃτε Νέαν Διαθήκην ἐλληνιστὶ γεγραμμένην, ρίψατέ τιν ἐπὶ τὸ πῦρ· εἶναι ἀσέβεια, ἀμαρτία, δηλητήριον! Φυλάττεσθε ὅμως καὶ τὴν ἐβραϊστὶ γεγραμμένην Παλαιάν, διότι ἄλλως γίνεσθε Ἑβραῖοι».

Ὁ Ἰταλὸς Δομινικάνος Βαρλέτης διηγεῖτό ποτε διάλογον ἐν οὐρανῷ γενόμενον περὶ τοῦ τίς ἐμελλε νὰ ἀπασταλῆ εἰς τὴν γῆν καὶ εὐαγγελισθῆται τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνοδὸν τῆς Μαρίκας. «Ὁ Ἀδάμ εἶπε τῷ Χριστῷ· ἄφες ἐμὲ νὰ κατὰ τῶν». — Οὐχί, ἀπήντησεν ὁ Σωτὴρ· θὰ σταθῆς ἐν τῇ οὐρῇ ἵνα καὶ πάλιν φάγῃς μῆλα». Ἐπειτα παρακαλεῖ ὁ Ἄβελ. «Οὐχί, λέγει ὁ Χριστός· ἐάν συναντήσῃ σοι ὁ Καὶν θὰ φονευθῆς ἐκ δευτέρου. Πρὸς τὸν Νῶε λέγει «οὐ βροφᾶς αἶνον καὶ μεθύεις». Πρὸς τὸν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν «τὸ φόρεμά σου εἶναι βράκος». Πρὸς τὸν σταυρωθέντα κακοῦργον «πτωχὲ ἄνθρωπε! ἐλησμόνησας τὰ κατεαγότα σκέλη σου;» Τελευταῖον ἀπεστάλη ὁ Γαβριήλ».

Ὁ Φραγκισκάνος Μενῶ εἶπεν· ἡ ὄρχησις εἶναι ἀμάρτημα θανάσιμον· διότι εἶναι κίνησις κυκλοειδῆς, ἐπομένως διαβολικὴ· κυκλοειδεῖς ὑπάρχουσι καὶ τοῦ διαβόλου αἱ κινήσεις, διότι ἡ Γραφὴ λέγει περὶ αὐτοῦ ἀπεριέρχεται κύκλῳ ζιπτῶν τίνα νὰ καταπῆρ».

Ὡ! πόσον σκληρὸν εἶναι νὰ ἀγαπᾶ τις ὅταν εἶναι μακρὰν τοῦ ἀχρωπόμενου ὄντος! Ὁλίγισται καρδία ἐγνώρισαν τὴν ἀλγυθόνα ταύτην καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἐκτασιν, διότι ὀλίγισται καρδία ἐγνώρισαν τὸν ἔρωτα καθ' ὅλον αὐτοῦ

τὸ βάθος. Τρόπῳ τινι ξένος τότε εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑπαρξιν ὁ ἔρων, δι' ἑαυτὸν μὲν πλάττει ἐρημίαν στυγνὴν. κενὸν ἄπειρον, διὰ δὲ τὸ μακρὰν αὐτοῦ προσφιλεῖς ὄν, οὐκ οἶδα ὅποιον φρικώδη κόσμον, πλήρη κινδύνων, τεράτων καὶ ὀλισθηρῶν βαράθρων. Αἱ διαφοραὶ ψυχικαὶ δυνάμεις, αἱ τὴν ἡμετέραν φύσιν ἀπαρτιζούσαι, μεταβάλλονται τότε καὶ συγχέονται εἰς ἓν, ἄπειρον πόνον τοῦ ὄντος οὐτινος στερούμεθα.

Πᾶν τὸ περικυκλοῦν ἡμᾶς κεῖται ἐκτὸς τῆς ζωῆς μας. Καὶ ὅμως ἀναπνέομεν, βραδίζομεν, κινούμεθα, ἀλλὰ μηχανικῶς καὶ ἄνευ σκέψεως. Ὡς πλανήτης ἐξελθὼν τῆς τροχιάς του καὶ ἀπωλέσας τὸν ἥλιόν του, τὸ σῶμα κινεῖται τυχαίως· ἡ ψυχὴ, ἀλλαχοῦ ἵπταται.

Οἱ ἄνθρωποι εἶναι ὡς τὸ τεμάχιον ἐκεῖνο τοῦ πάγου ὅπερ Ἄραψ τις ἐξέλαβεν ἀντὶ ἀδάμαντος, τὸ ἐκρυψε χαίρων ἐντὸς τοῦ σάκκου του, καὶ ὅταν τὸ ἐζήτησε, δὲν εὗρεν οὔτε σταγόνα ὕδατος.

V. HUGO.

Μὲ τὴν πολυλογίαν τῶν παιδῶν συμβαίνει ὅ,τι καὶ μὲ τὰς προσησεις τῶν ἡμερολογίων. Θαύμα δηλαδὴ ἤθελεν εἶσθαι ἂν ἐπὶ τοσοῦτων κενῶν λέξεων, ἡ τύχη δὲν ἔφερεν ἐνίοτε καὶ εὐτυχῆ τινα σύμπτωσιν.

Ῥυθμιζομεν τὸ μέλλον, ὡς κανόνα λαμβάνοντες ὅ,τι μᾶς συμφέρει σήμερον, χωρὶς νὰ γνωρίζομεν ἂν θὰ μᾶς συμφέρει καὶ αὔριον· κρίνομεν περὶ ἡμῶν ὡς ἐάν ἐμελλομεν νὰ ἤμεθα πάντοτε οἱ ἴδιοι, καὶ ὅμως καθ' ἐκάστην μεταβαλλόμεθα. Τίς οἶδεν ἐάν θὰ ἀγαπῶμεν ὅ,τι νῦν ἀγαπῶμεν, ἐάν θὰ θέλωμεν ὅ,τι νῦν θέλωμεν, ἐάν θὰ εἴμεθα ὅ,τι νῦν εἴμεθα, ἐάν τὰ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα καὶ αἱ ἀλλοιώσεις τοῦ ἡμετέρου σώματος, δὲν θὰ μεταπλάσσωσιν ἄλλως τὰς ψυχὰς μας, καὶ ἐάν δὲν θὰ εὐρωμεν τὴν δυστυχίαν μας εἰς ὅ,τι ἐθεωρήσαμεν ὡς παραγωγὸν τῆς ἡμετέρας εὐδαιμονίας;

Ἡ ἀρετὴ εἶναι ἐμπόλεμος κατάστασις, καὶ ἵνα τις ἐμμεῖνη μέχρι τέλους εἰς αὐτὴν, ἔχει πολλάκις ἀνάγκην νὰ συνάψῃ μερικὰς μάχας κατὰ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ του.

Ἡ στιγμή τῆς ἡδονῆς παρέρχεται καὶ

δὲν ἐπανερχεται πλέον· ἡ στιγμή τοῦ κακοῦ διέρχεται καὶ ἐπανερχεται ἀκαταπαύστως. Παρεκτρέπεται τις διὰ μίαν στιγμήν, καὶ καταστρέφεται διὰ παντός.

Πολλάκις ἀσθενέστεροι εἴμεθα ὅταν ἐπὶ ἄλλων βασιζόμεθα, παρ' ὅταν εἰς μόνον τὸν ἑαυτὸν μας πεποιθῶμεν.

I. I. ROUSSEAU.

Εἰς τὸ λεύκωμα τῆς ἐξαδέλφης μου Μ. Κ. ζητούσης μοι στίχους.

Τί θέλεις; εἰς ἀνάμνησιν τῶν στίχων νὰ χαράξω; Καὶ πῶς λοιπόν; ἄνευ αὐτῶν μὲ ἀναμνεῖ λήθη! Ὡ ἄφες μᾶλλον, ἄφησον τὰ χεῖλη μου νὰ φράξω, Ἐκ στίχων τὴν ἀνάμνησιν δὲν θέλω τὴν συνήθη.

Θέλω ἐντὸς τοῦ στήθους σου νὰ ἄρχῃ ἡ εἰκὼν μου, Καὶ τ' ὄνομά μου πάντοτε νὰ φέρῃς εἰς τὰ χεῖλη, Νὰ χύνης δάκρυ πόρινον διὰ τὸν χωρισμόν μου, Τὸ πᾶν νὰ ἦμαι διὰ σέ, οὐχὶ δὲ μόνον φίλη.

Εἴμ' ἀλαζόν, καὶ δὲ μ' ἀρκεῖ νὰ μ' ἐνθυμῆσαι μόνον, Δὲν μοι ἀρκεῖ ν' ἀναπολῆς ἡμέρας παρελθούσας· Θέλω νὰ κλαίῃς δι' αὐτάς ἐφ' ἅπαντα τὸν χρόνον Καὶ δι' αὐτάς νὰ λησμονῆς στιγμὰς σου τὰς παρούσας.

Σχίσσε τοὺς στίχους· ρίψετο μακρὰν τὸ λεύκωμά σου, Πληγῶνει τὴν καρδίαν μου ἡ θεὰ τοῦ καὶ μόνῃ· Καὶ αὐτὰ ἔτι νὰ κοσμῶ ποθῶ τὰ ὄνειρά σου Καὶ νὰ ἐξέλθουν δι' ἐμὲ οἱ ἔσχατοί σου στόνοι.

ΦΩΤΕΙΝΗ Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ.

Ἀθήναι, 17 Ἀπριλίου 1872.

Ἡ ΑΝΑΖΗΤΗΣΙΣ.

Γυρίζω, γυρίζω
ἔς τοὺς κάμπους ἔς τὰ δάση
νὰ ἰδῶ μὴ περᾶση,
αὐτὴ π' ἀγαπῶ.

Φωνάζω, μανίζω,
ἔς τὰ ὄρη κοιτάζω,
καὶ πάντα στενάζω,
αὐτὰ θὰ τῆς πῶ.

«Γιατί νὰ μ' ἀφήσῃ
μονάχῳ νὰ τρέχω
μὲ δάκρυα νὰ βρέχω
τὴ γῆ ποῦ περνῶ;

Γιατί νὰ ξεχάσῃ,
τί μοῦ εἶπε μὲ ἄμερα,
ἔς τὸ δένδρον ἔκει πέρα
καὶ τόρα πονῶ;»

Καὶ μάρτυρας φέρνω
τῆς νόχτας τ' ἀστέριαι,
τὰ μαύρα ξεφτέρια,
νερὸ ποῦ περνᾶ.

Τῆ νόχτα ἄσ' ἀν γέρνω
ἔς τὸ μαῦρον κρεβάτι
εἰς ὕπνον τὸ μμάτι
ὁ πόνος σφαλνᾶ;

Ναί! θέλω, τὸ λέγω,
τὸν κόσμο ν' ἀφήσω
καὶ πάλιν ἂν ζήσω
αὐτὴ μὲ κρατεῖ.

Θ' ἀργήσῃ δὲν πταίω
ἂν μ' εὖρη ἔς τὸ μνήμα,
κί' ἂν ἔγιναι θῦμα,
τῆς λέτε γιατί.

ΜΑΡΙΕΤΑ ΜΠΕΤΣΟΥ.

ΔΙΑΤΙ ΣΙΓΩ.

Τῇ ποιητρῷ Φ. Α. Οικονομίδου.

Σιγῶ διότι ἠγάπησα τὴν κόρην τῆς ψυχῆς μου

— Καί με ἀγάπην ἄπειρον καί με στοργήν ἀγίαν! —
Καί ἦτο τὸ μείδιμα ἐκείνη τῆς μολπῆς μου,
Τὸ ἔρεισμα τοῦ βίου μου τὸ χέον μελωδίαν.

Καί ἄλλος τὴν ἠγάπησε με ἄπειρον ἀγάπην!
— Ἦτο νομφίος τῆς αὐτός. — Ὅποια εὐτυχία!
Πρὸς παραδείσους ἔπλευσα, πρὸς οὐρανοὺς ἐτράπην
Καί μ' ἦν ὁ βίος, ἐν στιγμῇ, γλυκεῖα ἄρμονία.

Ἐτόλμησα τότε κ' ἐγὼ περὶ τὸν Ἑλικῶνα
Με τὴν καρδίαν πάλλουσαν φαιδρὸς νὰ περυγίσω
Νὰ ἴδω τὸν περικαλλῆ τῆς Χάρτιος ἀνθῶνα
Καί με φωνὴν ἠδουπαθῆ τὸ ἄσμα νὰ τονίσω. . .

Ἄλλ' οἴμοι! Ἐξέφυρος τερπνὸς καὶ αὔρα τοῦ Αἰγαίου
Πρὸς χώραν τὴν Νειλοῦρρον με ᾤθησαν ἠδέως
Κ' ἐκεῖ, ἐκεῖ ἐπέπρωτο μαρτύρια δικαίου
Νὸ ὑποστῶ καὶ νὰ χαθῆ ἡ πτήσις μου ταχέως.

Αἱ πυραμίδες ἤκουσαν ὀλοφυρμούς καὶ θρήνους,
Τὸ δάκρυ ἐπλημύρισε τὰ ὕδατα τοῦ Νείλου

Καί στεναγμούς ἐξέφερε τὸ στήθος μου πύρινος·
— Αἰχμὴ τὸ διεπέρασε πεπυρωμένου ἤλου! . . . —

Ἦτο ἡ ὀρώσος τ' οὐρανοῦ καὶ κρίνου μαργαρίτης
Ἦ αἰθερία φίλη σου, ἡ φίλη Πολυζένη,
Καί τὴν ἐρρόφησεν ἡ φλόξ — ὁ Διψ ὁ ἐρημίτης! . . . —
Ποῦ εἶναι; . . . κεῖται σφάγιον καὶ δολοφονημένη!

Θ' ἀκούσῃς θρήνους, κοπετοῦς, ἐὰν λαλήσ' ὡς μ' εἶπας·
Κ' εὐάριθμοι αἰσθάνονται πόνον ἐὰν θρηνητῆς·
Εἶναι ψυχροὶ οἱ ἀνθρωποὶ εἰς τὰς τῶν ἄλλων λύπας
Κ' εἶναι εὐαίσθητοτεροὶ ὁ λίθος, ὁ γρανίτης.

Πῶς νὰ χαρῶ; τὴν θλίψιν μου πῶς νὰ ἀποσοδήσω;
Τίς λησμονεῖ τὸ παρελθόν; καὶ παρελθὸν τοιοῦτον!
Οὐδέποτε ἐπὶ τῆς γῆς πλέον θὰ κελαδήσω.

Ἐν τῇ σιγῇ θέλω θρηνεῖ μισῶν τὸν κόσμον τοῦτον.

Ἐ Σόφω

Α. Ι. ΣΑΒΑΤΩΡ.

Λύσις τοῦ ἐν τῷ ΙΕ. φυλλαδίῳ γρίφου.

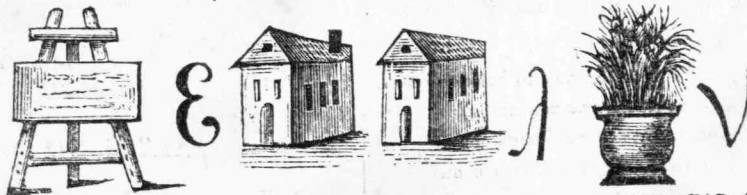
Εἰκὼν Ψυχὴ Σεε Τεῖνει Μορφή
Εἰκὼν ψυχῆς ἐστὶν ἡ μορφή.

Οὐδεὶς ἄχρως ὥρας ἐπεμψεν ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τὴν ἀνω λύσιν, μόνος δὲ ὁ κύριος Εὐάγγελ.
Νάνος, ἐξ Ἀθηνῶν ἐκόμισεν αὐτὴν καὶ ἔλαβε τὴν ὑποσχεθεῖσαν ἀμοιβήν.

Λύσις τοῦ ἐν τῷ ΚΑ. φυλλαδίῳ αἰτιγματος

Χάρτης — Ἀρης.

Τὴν λύσιν τούτην ἀπέστειλεν ἡμῖν ὁ κύριος Ἰωάννης Α. Φωκᾶς ἐξ Ἀργυροστολίου.

ΧΑΡ. ΒΑΝΤΩΡΟΣ.

Ὁ παρὼν γρίφος προσδιορίζεται διὰ τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συνδρομητάς. Εἰς τὸν πρῶτον λύ-
την δωρεθῆσεται ἡ κωμωδία «Ὁ Γέρον Ἐραστής».